

11.11.2025

Uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelevan seurantaryhmän 2. kokous

Aika: 4.11.2025 klo 9-11
Paikka: Teams-kokous
Osallistujat: Tarja Haaranen, puheenjohtaja, ympäristöministeriö

Seurantaryhmä (jäsenet ja varajäsenet)

Olli-Matti Verta, maa- ja metsätalousministeriö (9.45 asti)
Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Antton Keto, ympäristöministeriö
Riikka Malila, ympäristöministeriö
Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto Oy
Paula Lindell, Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Jukka Meriluoto, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy
Sihteerit

Milka Parviainen, ympäristöministeriö

Muut ympäristöministeriön aisantuntijat:

Pia Kärki, (säädösvalmisteluavustaja) ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Taajaman määrittelystä

Ari Kangas esitteli direktiivin täytäntöönpanon kannalta olennaisen "taajama" -käsitteen määrittelyyn liittyviä keskeisiä kysymyksiä. Yhdyskuntajätevesidirektiivin taajama ei ole sama kuin suomen yleiskielen taajama. Direktiivin velvoitteet koskevat pääosin tietyn asukasvastineluvulla (avl) ilmaistun kokoluokan taajamia. Alle 1 000 avl taajamat eivät ole direktiivin velvoitteiden piirissä. Asiasta on käyty ja käydään keskustelua MMM:n kanssa.

Taajama todettiin usean tahon toimesta haastavaksi käsitteeksi määritellä. Määrittely on tehtävä huolella.

4. Kansallisten säännösten alustavia sijoituspaikkoja

Milka Parviainen esitteli alustavia kansallisten säännösten sijoituspaikkoja. Ympäristönsuojelulakiin on suunniteltu lisättävän uusi oma lukunsa viemäroityjen jätevesien käsittelylle. Artiklojn 3 (Keräysjärjestelmät ja taajaman kuormituksen laskeminen) ja 4 (Kiinteistökohtaiset järjestelmät) velvoitteiden katsotaan täyttyvän monilta osin vesihuoltolain olemassa olevilla säännöksillä. Joitakin lisäyksiä tarvitaan ympäristönsuojelulakiin ja todennäköisesti vesihuoltolakiin. Artiklan 5 (Kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat) velvoitteille ei ole selkeää parasta sijoituspaikkaa. Vaihtoehtoja punnitaan ympäristönsuojelulain, vesihuoltolain ja yhdyskuntarakentamislain välillä. Pällekkäisiä suunnitteluvetoitteita tulisi pyrkiä välttämään. Artiklojen 6 (Biologinen käsittely) ja 7 (Ravinteiden poisto) vetoitteita luonnostellaan ympäristönsuojelulakiin sekä yhdyskuntajätevesiasetukseen.

5. Laajennettu tuottajavastuu: kuulumisia EU-rintamalta

Ari Kangas kertoi kuulumisia EU-rintamalta.

6. Tuottajavastuutyöpaja II

Tuottajavastuutyöpaja järjestetään 3.12.2025. Työpajaan tulee ulkoinen fasilitaattori.

7. Laajennettu tuottajavastuu: vaikutusten arviointi

YM:ssä ollaan valmistelemassa laajennettuun tuottajavastuuseen liittyvää vaikutustenarviointia.

Keskustelussa nousi esiin, että laajennettu tuottajavastuu ei saa vaarantaa lääkkeiden saatavuutta. Myös vesihuolto on kriittistä infraa, jonka toimintavarmuus tulee turvata.

8. Tilannekatsaus 14 artiklan (teollisuus- ja laitosjäteveden johtaminen) käsittelystä

Ympäristöministeriön valmistelijat esittelivät artiklan 14 sisältöä. Sen toisessa kohdassa esitettyjen vaatimusten tulee täytyä joko ennalta annettujen säännösten tai erityislupien kautta kaikessa teollisuus- ja laitosjäteveden johtamisessa. Jäteveden johtaminen yhdyskuntajätevesiviemäriin ei nykytilanteessa ole itsessään luvanvaraista, mutta jos toimija kuuluu ympäristönsuojelulain mukaiseen lupamenettelyyn, luvassa annetaan yleensä myös määräyksiä viemäriin johdettavista teollisuusjätevesistä. Lisäksi tehdään teollisuusjätevesisopimuksia, mutta niiden laatiminen ei ole ollut ongelmattonta, koska kyse on kahdenvälisistä yksityisoikeudellisista sopimuksista.

Keskustelussa korostui tarve mekanismille, jonka avulla viranomais voisi puuttua tilanteisiin, joissa teollisuusjätevesisopimus tai ympäristölupa ei riitä täyttämään artiklan 14 vaatimuksia tai turvaamaan vesien tilaa. Esitettiin, että viranomaiselle tulisi voida antaa oikeus edellyttää sopimuksen tekemistä riskitilanteissa. Nykytilanteessa, jos laitoksen ja toimijan välillä ei päästä sopimukseen, viranomaisilla ei ole käytännössä keinoja velvoittaa toimenpiteisiin. Tämä heikentää aiheuttaja maksaa -periaatteen toteutumista ja voi johtaa kustannusten siirtymiseen asukkaille.

9. Muut asiat

Ei muita asioita.

10. Seuraava kokous 5.2. klo 9.30–11.30

Alustavan aikataulun mukaan seuraava kokous pidetään 5.2.2026 klo 9.30–11.30.

11. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.47.